

# Wstęp do wiedzy o kulturze - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                            |
|---------------------|--------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Wstęp do wiedzy o kulturze                 |
| Kod przedmiotu      | 04.4-WZS-TiRP-WdWok                        |
| Wydział             | <a href="#">Wydział Nauk Biologicznych</a> |
| Kierunek            | Turystyka i rekreacja                      |
| Profil              | praktyczny                                 |
| Rodzaj studiów      | pierwszego stopnia z tyt. licencjata       |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2020/2021                   |

| Informacje o przedmiocie        |                                                                       |
|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| Semestr                         | 1                                                                     |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 4                                                                     |
| Typ przedmiotu                  | obowiązkowy                                                           |
| Język nauczania                 | polski                                                                |
| Sylabus opracował               | <ul style="list-style-type: none"><li>dr Agnieszka Gandecka</li></ul> |

| Formy zajęć  |                                         |                                        |                                            |                                           |                     |
|--------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------|
| Forma zajęć  | Liczba godzin w semestrze (stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne) | Forma zaliczenia    |
| Wykład       | 20                                      | 1,33                                   | 12                                         | 0,8                                       | Egzamin             |
| Laboratorium | 20                                      | 1,33                                   | 12                                         | 0,8                                       | Zaliczenie na ocenę |
| Ćwiczenia    | 20                                      | 1,33                                   | 12                                         | 0,8                                       | Zaliczenie na ocenę |

## Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest zapoznanie z podstawowymi pojęciami, metodami i celami badań o kulturze, odnoszących się do zagadnień teoretycznych oraz praktycznych. Część warsztatowa poświęcona jest zagadnieniom kulturowych odrębności społeczeństw przydatnych w turystyce i rekreacji.

## Wymagania wstępne

Elementarna wiedza z zakresu historii oraz problematyki kultury uzyskana na poziomie szkoły średniej

## Zakres tematyczny

Wykłady:

1. Koncepcje i definicje kultury. Kultura materialna i duchowa. Kultura a struktura społeczna. Kultura i cywilizacja. Proces socjalizacji kulturowej.
2. Dwa nurty ewolucji człowieka: biologiczny i kulturowy. Biologiczne uwarunkowania człowieka i ich wpływ na życie społeczne. Cechy wrodzone i nabyte. Problematyka rasizmu.
3. Kulturowe uwarunkowania życia społecznego. Problemy terminologiczne. Kultura i kultury – kultura globalna a kultury lokalne, wielokulturowość. Kultura materialna i duchowa
4. Wybrane teorie kultury XX wieku – psychoanaliza, strukturalizm, pragmatyzm, feminizm i studia gender
5. Kultura masowa, nowoczesność i ponowoczesność w kulturze. Pojęcia modernizmu i postmodernizmu. Ponowoczesne refleksje nad funkcjami kultury. Przemiany kulturowe w społeczeństwie postmodernistycznym.

Ćwiczenia

1. Popkultura. Kontrkultura i subkultury. Kultura wizualna. Obrazy malarskie, fotografia, komiks, film, telewizja.
2. Mity – ich znaczenie dla kultury i życia społecznego. Bohater mityczny.
3. Zaświaty i ich znaczenie w biegu życia jednostki.
4. Magia i religia. Różnice w strukturze magicznego i religijnego myślenia. Rola magii i religii na zachowania i organizację społeczną.
5. Ciało w kulturze. Tożsamość płciowa. Choroba, umieranie, śmierć.

Warsztaty:

1. Kultura i jej związki z turystyką. Lista Światowego Dziedzictwa Kultury i Natury UNESCO. Walory kulturowe w turystyce . Szlaki dziedzictwa kulturowego.
2. Główne nurty kultury narodowej. Kultura ludowa. Kultura rycersko-szlachecka. Kultura mieszczańska. Kultura elitarna a kultura masowa (popularna). Zabytki kultury ludowej, szlacheckiej i mieszczańskiej w Polsce. Masowe imprezy artystyczne
3. Czas i przestrzeń w kulturze i turystyce. Czas cykliczny i linearny. Styl życia i kultura czasu wolnego. Tradycyjne i nowożytnie rozumienie przestrzeni. Przestrzeń turystyczna.
4. Sacrum w przestrzeni. Religie świata i geografia kulturowa. Makroregiony pielgrzymkowe świata. Turystyka pielgrzymkowo-religijna. Architektura sakralna na świecie
5. Komunikacja międzykulturowa. Spotkanie międzykulturowe, dialog, problematyka „innego”. Podstawowe pojęcia z zakresu komunikacji międzykulturowej. Różnice kulturowe na świecie według typologii G. Hofstede. Różnice kulturowe w działalności gospodarczej według F. Trompenaarsa i Ch. Hampden-Turnera.

# Metody kształcenia

metody aktywizujące: burza mózgów, metoda problemowa,

metody oparte na wykładzie: dyskusja, praca z tekstem,

klasyczna metoda problemowa

## Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

| Opis efektu                                                                                                                                                                                                    | Symbole efektów                                                                   | Metody weryfikacji                                                                                                                                                | Forma zajęć                                                                                   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| Umie wskazać założenia różnych koncepcji turystyki w odniesieniu do kultury i głównych pojęć z nią związanych, zinterpretować je i zastosować do analizy współczesnych problemów kulturowych i cywilizacyjnych | <ul style="list-style-type: none"><li>K_U06</li><li>K_U27</li></ul>               | <ul style="list-style-type: none"><li>aktywność w trakcie zajęć</li><li>dyskusja</li><li>egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne</li><li>praca pisemna</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>Wykład</li><li>Laboratorium</li><li>Ćwiczenia</li></ul> |
| Ma wiedzę o wartościach, wzorach i normach kulturowych                                                                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"><li>K_W02</li></ul>                             | <ul style="list-style-type: none"><li>aktywność w trakcie zajęć</li><li>egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne</li></ul>                                        | <ul style="list-style-type: none"><li>Wykład</li></ul>                                        |
| Student zna definicje i teorie naukowe kultury i rozwoju kultury                                                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"><li>K_W01</li></ul>                             | <ul style="list-style-type: none"><li>aktywność w trakcie zajęć</li><li>egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne</li></ul>                                        | <ul style="list-style-type: none"><li>Wykład</li></ul>                                        |
| Potrafi wskazać i wyjaśniać wpływ kultury na turystykę.                                                                                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"><li>K_U04</li><li>K_U05</li><li>K_U08</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>aktywność w trakcie zajęć</li><li>dyskusja</li><li>praca pisemna</li></ul>                                                  | <ul style="list-style-type: none"><li>Wykład</li><li>Ćwiczenia</li></ul>                      |
| Ma potrzebę uzupełniania wiedzy oraz doskonalenia i poszerzania umiejętności w zakresie analizy przemian kulturowych i cywilizacyjnych                                                                         | <ul style="list-style-type: none"><li>K_K06</li></ul>                             | <ul style="list-style-type: none"><li>aktywność w trakcie zajęć</li><li>dyskusja</li></ul>                                                                        | <ul style="list-style-type: none"><li>Laboratorium</li><li>Ćwiczenia</li></ul>                |
| Posiada umiejętność rozumienia przyczyn, przebiegu oraz prognozowania zjawisk o podłożu kulturowym; potrafi wyjaśnić funkcje i rolę kultury oraz tożsamości kulturowej                                         | <ul style="list-style-type: none"><li>K_U01</li><li>K_U03</li></ul>               | <ul style="list-style-type: none"><li>aktywność w trakcie zajęć</li><li>dyskusja</li><li>egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne</li><li>praca pisemna</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>Wykład</li><li>Ćwiczenia</li></ul>                      |
| Potrafi pracować w grupie przyjmując w niej różne role                                                                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"><li>K_K01</li><li>K_K02</li></ul>               | <ul style="list-style-type: none"><li>aktywność w trakcie zajęć</li><li>dyskusja</li></ul>                                                                        | <ul style="list-style-type: none"><li>Laboratorium</li></ul>                                  |

## Warunki zaliczenia

Ocena z przedmiotu jest średnią arytmetyczną oceny z pisemnego egzaminu końcowego z wykładów, zaliczenia ćwiczeń (pisemna praca) oraz warsztatów (aktywność na zajęciach)

## Literatura podstawowa

- Benedict R., Wzory kultury, Warszawa 2002.
- Biedrzycki M., Genetyka kultury, Warszawa 1998
- Brozi K.J., Antropologia kulturowa, Lublin 1992.
- Burszta, W.J., Antropologia kultury, Poznań 1998.
- Eliade M., Sacrum, mit, historia. Wybór esejów, Warszawa 1976.
- Hofstede G., Hofstede G. J., Minkov M., Kultury i organizacje. Zaprogramowanie umysłu, M. Durska (tłum.), PWE, Warszawa 2011.
- Jacyno M., Jawłowska J., Kempny M. (red.), Kultura w czasach globalizacji, Warszawa 2004.
- Mikos v. Rohrscheidt A., Turystyka kulturowa. Fenomen, potencjał, perspektywy, Poznań 2010.
- Mikułowski-Pomorski J., Jak narody porozumiewają się ze sobą w komunikacji międzykulturowej i komunikowaniu medialnym, UNIVERSITAS, Kraków 2006.
- Nycz R., (red.) Postmodernizm. Antologia przekładów, Kraków 1998.
- Pabian B., Wprowadzenie do wiedzy o kulturze. Podręcznik dla studentów kierunków turystycznych i ekonomicznych, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, Katowice 2013.
- Palczyński T., Stosunki międzykulturowe. Zarys problematyki, Krakowskie Towarzystwo Edukacyjne, Kraków 2005.
- Piątek Z., Pawi ogon czyli o biologicznych uwarunkowaniach kultury, Kraków 2007.

14. Ritzer G., Makdonaldyzacja społeczeństwa. Wydanie na nowy wiek, Warszawa 2003.
15. Story J., Studia kulturowe i badania kultury popularnej. Teorie i metody, Kraków 2003.
16. Strinati D., Wprowadzenie do wiedzy o kulturze popularnej, Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 1998.

## Literatura uzupełniająca

1. Baldwin E., Longhurst B., McCracken S., Ogborn M., Smith G., Wstęp do kulturoznawstwa, Poznań 2007.
2. Barker Ch., Studia kulturowe, Kraków 2005.
3. Bell D., Kulturowe sprzeczności kapitalizmu, Warszawa 1994.
4. Gajda J., Antropologia kulturowa, część I Wprowadzenie do wiedzy o kulturze, Toruń 2005.
5. Hall E., Ukryty wymiar, Warszawa 2003.
6. Kłoskowska A., Teoria kultury, Warszawa 1981.
7. Maffesoli M., Czas plemion. Schyłek indywidualizmu w społeczeństwach ponowoczesnych, Warszawa 2008.
8. Mead M., Kultura i tożsamość. Studium dystansu międzypokoleniowego, Warszawa 1978,
9. Tropeenaars F., Hampden-Turner C., Siedem wymiarów kultury. Znaczenie różnic kulturowych w działalności gospodarczej, B. Nawrot (tłum.), Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2002.

## Uwagi

literatura będzie uaktualniona na początku roku akademickiego

Zmodyfikowane przez dr Agnieszka Gandecka (ostatnia modyfikacja: 05-04-2020 15:44)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ